

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 10/09-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Ing. J. V., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 419/2002, za účasti Okresného súdu Čadca, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 419/2002 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 419/2002 konal bez zbytočných prietahov.

3. Ing. J. V. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € [slovom dvetisíc eur (60 252 Sk)], ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť Ing. J. V. trovy konania v sume 223,46 € [slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov (6 732 Sk)] na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. B., Ž, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 10/09 z 22. januára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 419/2002 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom z 21. októbra 2002 domáhal na okresnom súde zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území D. proti MUDr. P. K. (...), D. (ďalej len „žalovaný“). Vzhľadom na skutočnosť, že v danej veci ani po šiestich rokoch od podania návrhu okresný súd ani

po viacerých písomných urgenciách právoplatne nerozhodol, sťažovateľ považuje „celý postup odporcu v tomto konaní... za konanie, kde vážne boli poškodené... procesné práva na rýchle prejednanie a skončenie veci“, a zastáva názor, že postupom okresného súdu v označenom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ sa domáhal aj priznania finančného zadosťučinenia v sume „16 596,96 € (500 000 Sk)“ a úhrady trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 131/09 doručeným ústavnému súdu 18. marca 2009, v ktorom okrem chronológie procesných úkonov uviedol:

„Pripúšťam, že došlo k prieťahom, ktoré boli spôsobené tunajším súdom. Tieto prieťahy možno označiť ako zbytočné prieťahy. Na druhej strane ide o vec, ktorá je skutkovo a právne náročná. Konanie v tejto veci si preto vyžadovalo dlhšiu a náročnejšiu prípravu. Prieťahy však nespôsobil len tunajší súd, ale aj krajský súd v Žiline.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 30. marca 2009, v ktorom okrem iného uviedol:

„... pokiaľ ide o prehľad úkonov, ktoré sa v predmetnej veci konali s tým, že zo samotného prehľadu týchto úkonov, ako i záverečného vyjadrenia je zrejmé, že došlo k prieťahom, ktoré boli spôsobené Okresným súdom Čadca. Nemôžem však súhlasiť s tvrdením Okresného súdu Čadca, že k týmto prieťahom došlo z toho dôvodu, že vec je skutkovo a právne náročná, a preto si konanie vyžiadalo dlhšiu a náročnejšiu prípravu. Takýto dôvod neospravedlňuje prieťahy v konaní prvostupňového súdu a mám zato, že nič nebránilo tomu, aby v predmetnej veci už bolo právoplatne rozhodnuté, vzhľadom k tomu, že pri podaní žalobného návrhu boli predložené všetky listinné doklady potrebné na skončenie veci. Niektoré pojednávania v predmetnej veci boli vytyčované účelovo, aby súd vykázal procesný úkon.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 12 C 419/2002 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania:

- 23. októbra 2002 sťažovateľ podal okresnému súdu žalobu proti žalovanému „o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spoločnej veci“ a zároveň uhradil súdny poplatok,

- 11. novembra 2002 okresný súd vyzval žalovaného (na adrese miesta podnikania) na vyjadrenie k priloženej žalobe v lehote 15 dní (30. decembra 2002 bola výzva vrátená okresnému súdu späť),

- 15. januára 2003 okresný súd zaslal žalovanému výzvu na vyjadrenie (na adresu v Č.; 6. februára 2003 bola aj táto výzva vrátená okresnému súdu ako nevyzdvihnutá),

- 3. marca 2003 okresný súd zisťoval adresu žalovaného v Registri obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“), žiadal Ministerstvo spravodlivosti Č. o zistenie jeho pobytu a zároveň dožiadal Okresný súd K. o doručenie výzvy na vyjadrenie žalovanému,

- 2. júna 2003 okresný súd urgoval vybavenie dožiadania Okresným súdom K.,

- 4. augusta 2003 Okresný súd K. vrátil okresnému súdu jeho dožiadanie o doručenie zásielky z dôvodu, že z označenia žalovaného sa nedá jednoznačne určiť, komu má byť zásielka doručená,

- 13. októbra 2003 okresný súd opäť zisťoval na Ministerstve spravodlivosti Č. adresu trvalého pobytu žalovaného (odpoveď bola doručená 22. decembra 2003),

- 19. januára 2004 okresný súd uznesením uložil žalovanému, aby sa v lehote 30 dní vyjadril k priloženej žalobe (27. apríla 2004 zásielka bola vrátená okresnému súdu z dôvodu, že adresát je neznámy),

- 21. júna 2004 okresný súd žiadal Katastrálny úrad (...) o zaslanie listinných dôkazov (list vlastníctva, spisy) a zároveň vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na predloženie geometrického plánu,

- 19. augusta 2004 okresný súd urgoval predloženie požadovaných dôkazov od Katastrálneho úradu (...), ako aj od právneho zástupcu sťažovateľa (odpovede boli doručené 9. septembra 2004 a 24. septembra 2004),

- 10. februára 2005 okresný súd nariadil termín pojednávania na 15. apríl 2005, ktoré bolo za prítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu iba odročené na 10. jún 2005 z dôvodu predvolania žalovaného a zistenia jeho adresy trvalého pobytu (čo aj v priebehu mája urobil, keď zisťoval pobyt v registri obyvateľov a žiadal Okresné oddelenie Policajného zboru (...), ako aj Okresný súd O. o doručenie zásielky),

- 10. júna 2005 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo iba odročené na neurčito z dôvodu zistenia, či je pravdivé tvrdenie sťažovateľa, že žalovaný sa nachádza vo väzbe (odpoveď bola doručená okresnému súdu 4. júla 2005),

- 18. augusta 2005 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. október 2005, ktoré bolo za prítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu iba odročené na neurčito z dôvodu vypracovania dožiadania o vypočutie žalovaného Okresným súdom O.,

- 19. januára 2006 okresný súd nariadil termín pojednávania na 20. marec 2006 a dožiadal Okresný súd O. o doručenie zásielky,

- 20. marca 2006 sa na okresnom súde uskutočnilo za prítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu pojednávanie, ktoré bolo iba odročené na neurčito z dôvodu urgencie Okresného súdu O.,

- 29. marca 2006 Okresný súd O. vrátil okresnému súdu zásielku určenú žalovanému ako nedoručenú a zároveň priložil aj výpis z Centrálnej evidencie obyvateľov Č.,

- 7. júla 2006 okresný súd dožiadal Okresný súd P. o podanie správy, či sa žalovaný zdržiava na adrese v ich obvode (odpoveď bola doručená okresnému súdu 18. decembra 2006),

- 26. januára 2007 okresný súd nariadil termín pojednávania na 5. marec 2007, ktoré za prítomnosti sťažovateľa, jeho právneho zástupcu, ako aj právneho zástupcu V., s. r. o., P. (ďalej len „nový žalovaný“), bolo odročené na žiadosť sťažovateľa z dôvodu podania návrhu na zmenu účastníka konania,

- 13. marca 2007 sťažovateľ navrhol zmenu účastníka konania, o ktorej okresný súd rozhodol 26. marca 2007,
- 15. júla 2007 okresný súd vyzval nového žalovaného na vyjadrenie k priloženej žalobe,
- 11. októbra 2007 okresný súd nariadil termín pojednávania na 30. november 2007, ktoré bolo po vykonanom dokazovaní odročené na 3. december 2007 z dôvodu vyhlásenia rozsudku, proti ktorému sťažovateľ podal 7. marca 2008 odvolanie (spis bol predložený krajskému súdu 6. júna 2008),
- 1. decembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu spolu so zrušujúcim uznesením krajského súdu zo 17. septembra 2008,
- 16. januára 2009 bol spis predložený novému zákonnému sudcovi z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti pôvodného zákonného sudcu.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie

veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 41/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd (obdobne ako EŠLP) pritom prihliada aj na predmet sporu (povaha veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o zrušení a vypořádání podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spoločnej veci. Ide o sporové konanie, ktoré nie je právne zložitá (obdobne napr. IV. ÚS 173/05), pretože v ňom možno využiť stabilizovanú judikatúru všeobecných súdov.

Z relevantnej právnej úpravy (§ 142 Občianskeho zákonníka), ako aj z ustálenej judikatúry všeobecných súdov (napr. Rc 40/70) vyplýva, že so zrušením podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu je nerozlučne spojené vypořádání spoluvlastníkov, ktorých práva sú zrušením spoluvlastníctva dotknuté. Ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvádza nielen jednotlivé spôsoby zrušenia a vypořádání podielového spoluvlastníctva, ale zároveň záväzne určuje poradie, v ktorom môžu byť tieto spôsoby vypořádání použité. Súd teda nie je viazaný návrhom na spôsob vypořádání podielového spoluvlastníctva. Zmyslom tohto vypořádání je vyriešenie vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou podielového spoluvlastníctva, prípadne ktoré vznikajú medzi niekdajšími podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti so zrušením podielového spoluvlastníctva.

Vzhľadom na minimálny rozsah dokazovania sa preto ústavný súd nestotožňuje s vyjadrením okresného súdu, že „*ide o vec, ktorá je... právne náročná. Konanie v tejto veci si preto vyžadovalo dlhšiu a náročnejšiu prípravu*“.

Problémy s doručovaním zásielky žalovanému (spojené so zisťovaním jeho adresy) spôsobili síce určitú skutkovú zložitosť veci, ktorá však nebola výlučnou okolnosťou vplývajúcou na doterajšiu dĺžku namietaného konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu označených práv.

Okresný súd sa k otázke správania sťažovateľa nevyjadril. Ústavný súd konštatuje aktívny prístup sťažovateľa k namietanému konaniu, ktorý sa spolu so svojou právnou zástupkyňou okrem jedného pojednávania (neúčast' ospravedlnili a zároveň oznámili, že žalovaný je toho času vo väzbe) zúčastnili všetkých nariadených pojednávanií, pravidelne žiadal o plynulé konanie vo veci. Jednorazové omeškanie s predložením geometrického plánu, ako aj zmenu žalobného petitu na pojednávanií uskutočnenom 30. novembra 2006 ústavný súd nevyhodnotil ako také skutočnosti, ktoré by mali byť zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal samotným postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Na základe prehľadu úkonov okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v zásade plynulo, avšak takmer celý priebeh konania je poznačený neefektívnosťou a nesústredenosťou jeho postupu, čo malo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

Okresný súd od podania žaloby 23. októbra 2002 až do decembra 2006 (štyri roky) zisťoval adresu trvalého pobytu žalovaného z dôvodu doručenia výzvy na vyjadrenie, ako aj predvolaní na nariadené termíny pojednávanií. Využil pritom zisťovanie v registri obyvateľov, ako aj na Ministerstve spravodlivosti Č., taktiež využil všetky zákonné prostriedky dané Občianskym súdnym poriadkom - doručovanie prostredníctvom Okresného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky a dožiadaného súdu (hoci

napr. dožiadanie adresované Okresnému súdu K. bolo vrátené ako nevybavené z dôvodu, že z neho nebolo jednoznačné, komu má byť zásielka doručená). Nezistoval však, či sa žalovaný nenachádza vo väzbe (kde sa nachádzal od 5. októbra 2004 do 10. júna 2005), prípadne vo výkone trestu odňatia slobody. Až Okresný súd P. v podaní doručenom okresnému súdu 18. decembra 2006 uviedol adresu žalovaného, na ktorej žalovaný prevzal zásielku zaslanú okresným súdom.

Aj keď okresný súd mal problémy s doručovaním zásielok žalovanému viac ako štyri roky, na zisťovanie jeho adresy a doručovanie zásielok aj v spolupráci s príslušnými orgánmi považuje ústavný súd v okolnostiach daného prípadu za neprimerane dlhú dobu.

Okresný súd síce nariadil spolu sedem pojednávanií (15. apríla 2005, 10. júna 2005, 24. októbra 2005, 20. marca 2006, 5. marca 2007, 30. novembra 2007 a 2. decembra 2007), avšak len v dvoch prípadoch boli splnené predpoklady určené procesnými predpismi na uskutočnenie pojednávania, t. j. preukázané doručenie predvolania na pojednávanie žalovanému. Ústavný súd preto súhlasí s vyjadrením sťažovateľa, že „niektoré pojednávania... boli vytyčované účelovo, aby súd vykázal procesný úkon“.

Dokazovanie vo veci samej sa pritom uskutočnilo len na pojednávanií 30. novembra 2007 a pre okresný súd bolo dostačujúce, aby 2. decembra 2007 vyhlásil v predmetnej veci zamietajúci rozsudok. Tento bol však uznesením krajského súdu zo 17. septembra 2008 ako nezákonný, nepreskúmateľný a vykazujúci nedostatky, na ktoré musel krajský súd prihliadať z úradnej povinnosti, zrušený a vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v ňom okresnému súdu vytkol jednak pochybenie, že nedoručil žalovanému zmenený návrh sťažovateľa, ako aj to, že pojednávanie uskutočnené 30. novembra 2007 odročil z dôvodu vyhlásenia rozsudku na 2. december 2007 a neoznámil to novému žalovanému, ktorý sa nezúčastnil na odročenom pojednávanií. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa názoru krajského súdu nezodpovedalo zákonným požiadavkám, bolo neurčité, nejasné, nezrozumiteľné, nebolo v ňom uvedené, ktoré skutočnosti považoval okresný súd za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní vo veci samej. V ďalšom konaní má okresný súd po odstránení

procesných pochybení vykonať dokazovanie v súvislosti s možnosťou reálneho rozdelenia sporných nehnuteľností (napr. znaleckým posudkom) a na základe dôkazov zo strany účastníkov konania vec opätovne prerokovať, vyhodnotiť výsledky vykonaného dokazovania a vo veci opäť rozhodnúť.

Na základe týchto dôvodov ústavný súd konanie okresného súdu kvalifikuje ako neefektívne a nesústredené, zohľadňujúc pritom svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným prietahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov môže zapríčiniť aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu), ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne I. ÚS 376/06).

Napokon aj samotný okresný súd vo svojom vyjadrení pripustil, že *„došlo k prietahom, ktoré boli spôsobené tunajším súdom“*.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 419/2002 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, a konanie nebolo do dňa vydania tohto rozhodnutia právoplatne skončené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume „500 000 Sk (16 600 €)“ z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázal najmä na to, že vzniknuté preťahy v postupe okresného súdu negatívne ovplyvnili jeho životnú situáciu (na predmetnom pozemku chcel stavať rodinný dom, stavebné konanie však bolo prerušené z dôvodu neskončeného namietaného konania).

Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen deklarovanie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 C 419/2002 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € (60 252 Sk) za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátkou JUDr. M. B. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 632,54 € (19 056 Sk).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 105,42 € (3 176 Sk), t. j. spolu 210,85 € (6 352 Sk), čo spolu s režijným paušalom 2 x 6,31 € (190 Sk) (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 223,46 € (6 732 Sk).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2009